

ATTENTION

We welcome sponsors for our Sunday Bulletin
You may contact the Church Office: 626-449-1523

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Հովանավորներու պէտք ունինք Կիրակի օրուայ թերթիկին ծախսերուն համար

FELLOWSHIP HOUR

Families and individuals are encouraged to sponsor the fellowship hour with donations of cookies for happy or otherwise solemn occasions. Please contact the church office.

Office Hours: Tues. - Sat. 9:00a.m.-5:00p.m.

Visit our Website or Facebook

www.saintgregoryarmenianchurch.com

Եկեղեցւոյ գրասենեակի ժամեր:

ԳԶ. - ԾՐ. 9:00 Կ.Ա. - 5:00 Կ.Ե.

Այցելեցէք Մեր Կապէշը Կամ Ֆէյսպուքը

Եկեղեցւոյ «Կիրակոս» եւ «Եկաւեան» Սրահները
Տրամադրելի են Ձեր Բոլոր Առիթներուն

St. Gregory Armenian Church Hall Rentals

Yegavian and Geragos Halls are Available for your

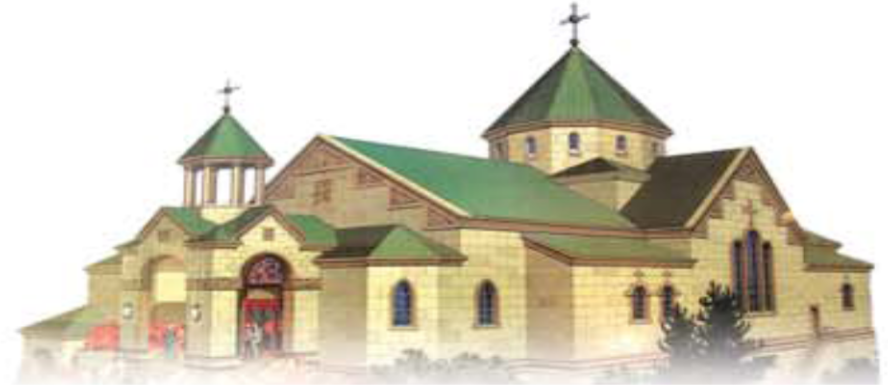
- Weddings Հարսանիքներ
- Baptism Կնունքներ
- Birthdays Տարեդարձներ
- Anniversaries Հոգեճաշեր
- Hokejash and any other occasion Եւայլն

For more information, please call

Vahe Charkhutian 562-715-8730

Մանրամասնութեան համար հեռաձայնել՝

Վահէ Չարիըթեանին՝ 562-715-8730

St. Gregory The Illuminator Armenian Apostolic Church
Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայց. Առաքելական Եկեղեցի

Sunday Bulletin - Կիրակնօրեայ Թերթիկ

Կիրակի, Յունուար 8, 2023

Սուրբ Պատարագ Առաւօտեան Ժամը 10:30ին

Sunday, January 8, 2023

Divine Liturgy 10:30 a.m.

Fr. Sarkis Petoyan, M. Div.

Parish Priest

S. Սարգիս Ա. Քհնյ. Փետրոյեան

Հոգեւոր Հովիտ

Այսօրուան Պարարագիչն ու Քարոզիչն Է՝

Հայր Տաճատ Ծ. Կրդ. Եարտմեան

Today's Celebrant is

V. Rev. Fr. Dajad Yardemian

Christ Is Born

Քրիստոս Ծնաւ եւ Յայտնեցաւ

Welcome to our visitors! Our family of parishioners joyfully invites you to make St. Gregory parish your spiritual home. Please join us for fellowship in the Yegavian Hall following services today!

2215 E. Colorado Blvd., Pasadena, CA 91107 Tel. 626-449-1523 Fax:626-449-7039

E-Mail: stgregoryarmenianchurch@yahoo.com -

www.saintgregoryarmenianchurch.com

St Gregory Armenian Church

Parish Directory

Parish Council	Asbed Tatoulian	(818) 923-1113
Ladies Society	Seta Matossian	(626) 319-0476
	Salpi Mankerian	(626) 260-4000
Men's Forum	Berj Gourdikian	(626) 355-8780
Director of Youth	Victoria Amran	(818) 434-1052
Ministry		
ACYO Chair	Michael DerMovsesian	(626) 244-9883
Choir Director	Barthev Gulumian	(818) 621-2788
Hovsepian School	Office	(626) 578-1343
Hovsepian School	Chair Artineh Havan	(917) 861-0432
Saturday School	Norayr Dadouryan	(626) 683-7211
Sunday School	Jill Panossian	(310) 283-8553
Director of	Dn. Vahe Charkhutian	(562) 715-8730
Fellowship Ministry		

AVAILABLE FOR SPONSORSHIP

If you would enjoy the opportunity of investing in the growth of our parish, please consider sponsoring one of the following items, either in your name or in memory of your loved one:

Stained Glass Window near steps to Balcony	\$5,000
Small Chandelier	\$5,000
Narthex Doors (main/inside)	\$15,000
Elevator	\$25,000

Մատթեոս 2:13-23

Երբ անոնք մեկնեցան, ահա՛ Տերոջ հրեշտակը երազի մէջ երեցաւ Յովսէփի եւ ըսաւ. «Ոտքի՛ ելիր, ա՛ն մանուկը ու անոր մայրը, եւ փախի՛ր Եգիպտոս. հո՛ն կեցիր՝ մինչեւ որ թեզի ըսեմ, քանի որ Հերովդէս պիտի փնտռէ մանուկը՝ կորսնցնելու համար զայն»:

Ան ալ ոտքի ելաւ, գիշերուան մէջ առաւ մանուկն ու անոր մայրը, մեկնեցաւ Եգիպտոս, եւ հոն էր մինչեւ Հերովդէսի վախճանիլը, որպէսզի իրագործուի մարգարէին միջոցով ըսուած Տերոջ խօսքը. «Եգիպտոսէ՛ն կանչեցի իմ որդիս»:

Այն ատեն Հերովդէս, տեսնելով թէ խաբուեցաւ մոգերէն, սաստիկ զայրացաւ, ու դրկեց՝ ջարդեց Բեթլեհէմի եւ անոր ամբողջ հողամասին մէջ եղող բոլոր մանուկները՝ երկու տարեկան ու անկէ վար, այն ժամանակին հանեմաս՝ որ ստուգած էր իր մոգերէն: Այն ատեն իրագործուեցաւ երեմիա մարգարէին միջոցով ըսուած խօսքը. «Ռամայի մէջ լսուեցաւ ձայն մը, ողբ, լաց ու մեծ սուգ. Ռաբէլ կու լար իր զաւակներուն վրայ ու չէր ուզեր մխիթարուիլ, որովհետեւ չկային»:

Երբ Հերովդէս վախճանեցաւ, Տերոջ հրեշտակը Եգիպտոսի մէջ երեցաւ Յովսէփի՝ երազի մէջ, եւ ըսաւ. «Ոտքի՛ ելիր, ա՛ն մանուկը ու անոր մայրը, եւ գնա՛ Իսրայէլի երկիրը, որովհետեւ մեռան անոնք՝ որ կը փնտռէին մանուկին անձը»: Ան ալ ոտքի ելաւ, առաւ մանուկն ու անոր մայրը, եւ եկաւ Իսրայէլի երկիրը: Իսկ երբ լսեց թէ Արթեղայոս կը թագաւորէր Հրէաստանի վրայ, իր հօր՝ Հերովդէսի տեղ, վախցաւ հոն երթալու. եւ երազի մէջ պատգամ ստանալով՝ մեկնեցաւ Գալիլեայի կողմերը, ու եկաւ բնակեցաւ Նազարէթ կոչուած քաղաքը որպէսզի իրագործուի մարգարէներուն խօսքը. «Նազովրեցի պիտի կոչուի»:

Matthew 2:13-23

Now when they had gone, behold, an angel of the Lord appeared to Joseph in a dream and said, "Get up! Take the Child and His mother and flee to Egypt, and remain there until I tell you; for Herod is going to search for the Child to destroy Him." So Joseph got up and took the Child and His mother while it was still night, and left for Egypt. He remained there until the death of Herod. This was to fulfill what had been spoken by the Lord through the prophet: "Out of Egypt I called my Son."

Then when Herod saw that he had been tricked by the magi, he became very enraged, and sent and slew all the male children who were in Bethlehem and all its vicinity, from two years old and under, according to the time which he had determined from the magi. Then what had been spoken through Jeremiah the prophet was fulfilled: "A voice was heard in Ramah weeping and great mourning, Rachel weeping for her children; and she refused to be comforted because they were no more."

But when Herod died, behold, an angel of the Lord appeared in a dream to Joseph in Egypt, and said, "Get up, take the Child and His mother, and go into the land of Israel; for those who sought the Child's life are dead." So Joseph got up, took the Child and His mother, and came into the land of Israel. But when he heard that Archelaus was reigning over Judea in place of his father Herod, he was afraid to go there. Then after being warned by God in a dream, he left for the regions of Galilee, and came and lived in a city called Nazareth. This was to fulfill what was spoken through the prophets: "He shall be called a Nazarene."

Hebrews (Եբր.)1:1-12

God, after He spoke long ago to the fathers in the prophets in many portions and in many ways, in these last days has spoken to us in His Son, whom He appointed heir of all things, through whom also He made the world. And He is the radiance of His glory and the exact representation of His nature, and upholds all things by the word of His power. When He had made purification of sins, He sat down at the right hand of the Majesty on high, having become as much better than the angels, as He has inherited a more excellent name than they. For to which of the angels did He ever say, "You are my son, today I have begotten you"? and again, "I will be a father to him and he shall be a son to me"? and when he again brings the firstborn into the world, he says, "And let all the angels of god worship him." and of the angels he says, "Who makes his angels winds, and his ministers a flame of fire." but of the son *he says*, "Your throne, O God, is forever and ever, and the righteous scepter is the scepter of his kingdom.

"You have loved righteousness and hated lawlessness; therefore God, your God, has anointed you with the oil of gladness above your companions." and, "You, Lord, in the beginning laid the foundation of the earth, and the heavens are the works of your hands; they will perish, but you remain; and they all will become old like a garment, and like a mantle you will roll them up; like a garment they will also be changed. but you are the same, and your years will not come to an end."

(Եբր.)1:1-12

Աստուած, որ վաղուց՝ շատ անգամներ ու շատ կերպերով՝ խօսած էր հայրերուն մարգարէներով, այս վերջին օրերը խօսեցաւ մեզի իր Որդիով, որ ժառանգորդ նշանակեց ամէն բանի եւ տիեզերքն ալ ստեղծեց անով: Ան իր փառքին շողն է ու իր էութեան նկարագրութիւն եւ իր զօրութեան խօսքով հաստատ կը բռնէ ամէն բան: Ինք էր որ՝ մարտիէ ետք մեր մեղքերն՝ բազմեցաւ բարձրերը, Աստուծոյ մեծափառութեան այց կողմը, այնչափ գերադաս ըլլալով հրեշտակներէն, քանի որ անոնցմէ գերազանց անուն մը ժառանգեց: Որդին հրեշտակներէն մեծ է: Արդարեւ հրեշտակներէն որո՞նք ըսաւ երբեք. «Դուն իմ Որդիս ես, այսօր ծնայ քեզ»: Եւ դարձեալ. «Ես Հայր պիտի ըլլամ անոր, ան ալ Որդի պիտի ըլլայ ինծի»:

Դարձեալ՝ երբ Անդրանիկը կը մտցնէ երկրագունդը՝ կ'ըսէ. «Աստուծոյ բոլոր հրեշտակներն ալ թող երկրպագեն անոր»: Նստի հրեշտակներուն մասին կ'ըսէ. «Իր հրեշտակները հոգիներ կ'ընէ, եւ իր պաշտօնեաները՝ կրակի բոց»: Իսկ Որդին կ'ըսէ. «Քու գահդ, ո՛վ Աստուած, կը կենայ դարէ դար. քու թագաւորութեանդ մականը ուղղամտութեան մականն է:

Դուն սիրեցիր արդարութիւնը եւ ատեցիր անօրէնութիւնը. հետեւաբար, ո՛վ Աստուած, քու Աստուծոյ օծեց քեզ ցնծութեան իւրով՝ ընկերակիցներէդ աւելի»: Նստի. «Տէ՛ր, դո՛ւն սկիզբէն դիրք երկրի հիմերը, ու քո՛ւ ձեռքերուդ գործն է երկինքը: Անոնք պիտի կորսուին, բայց դուն կը մնաս. բոլորը պիտի մաշին հանդերձի պէս: Պիտի ոլորես զանոնք ծածկոցի պէս, եւ պիտի փոխուին. իսկ դուն՝ միշտ նո՛յնն ես, ու քու տարիներդ պիտի չպակսին»:

Request From Choir Director

**Երգչախումբը սիրով կ'ընդունի նոր անդամներ:
Հետաքրքրուողներէն կը խնդրուի դիմել Պարթեւ Կիլիմեանին՝
Երգչախումբի ղեկավարին**

**The Choir welcomes new members.
If you are interested, please see Barthey Gulumian,
the Choir Director**

**Կը խնդրուի անջատել ձեր բջիջային
հեռախօսները եկեղեցի մտնելէ առաջ**

**Please turn off your cell phone
when entering the church**

Հոգեհանգստեան Խնդրանքներ

**Հոգեհանգստեան պաշտօն խնդրողներէն կը խնդրուի իրենց խնդրանքը
ներկայացնել մինչեւ Հինգշաբթի կէսօր, որպէսզի կարելի ըլլայ տպել
թերթիկին մէջ:**

Requiem Services

**We ask those who wish to have hokehankisd conducted for their loved
ones on a given Sunday, to please submit their names by Thursday
noon for printing in the Sunday Bulletin**

Remember The Church In Your Will

**If certain information is omitted, missing or incorrect in this
issue, please contact the Church Office, so we may make the
correction in the next issue.**

ST. GREGORY THE ILLUMINATOR ARMENIAN CHURCH
2215 E. COLORADO BLVD, PASADENA, CA 91107

SUNDAY SCHOOL

EVERY SUNDAY MORNING

11:00 AM - 12:15 PM

GERAGOS HALL

AGES 4 THROUGH HIGH SCHOOL

Join us as we grow in our faith and celebrate our Armenian church traditions:

- Prayer, God's wisdom, bible lessons and verses
- Badarak songs (students will sing in church, in May)
- Interactive enrichment and children's sermons
- Community service projects and fun Christian fellowship

We are called, as parents and grandparents, to raise our children in our Armenian church for such a time as this.

For more information contact Jill Panossian at:

sundayschool@saintgregoryarmenianchurch.com

"Train up a child to the way he should go and when he is old, he will not depart from it"
Proverbs 22:6

ACYO - Armenian Church Youth Organization

Built on four foundation values of prayer, worship, education, and fellowship. The "ACYO" embraces Armenian culture and identity through various programs involved along the Diaspora, reaching our homeland Armenia and Artsakh. The organization grows Armenian youth in their faith in Christ, through prayer and the study of God's word.

We welcome new members to join us during our fellowship events such as movie nights and trips across California as one family in Christ. Please follow our Instagram @stgregorypasadenaacyo for more information about events!

Contact Ms. Victoria Amran 818- 434-1052

St. Gregory Armenian Church, Pasadena

Christian Education & Bible Study

Քրիստոնէական Դաստիարակութիւն
Եւ Սուրբ Գրքի Սերտողութիւն
Հայերէն Լեզուով

Պարթեւ Կիլիմեանի Ղեկավարութեամբ

**Ամէն Ամսուայ Առաջին Եւ Երրորդ Չորեքշաբթի Օրերը
Երեկոյեան Ժամը 7-ին**

Սկսեալ Նոյեմբեր, 2 2022

**Bible Study in Armenian Language
By Barthev Gulumian**

**On the 1st and 3rd Wednesdays of Every Month
For Details, Please Call**

**Յաւելեալ Տեղեկութեան Համար Հեռաձայնել
Dn. Vahe Charkhutian (562)715-8730
Church Office (626)449-1523**

St. Gregory Armenian
Saturday School

BACK TO SCHOOL

FIRST DAY
AUGUST 20, 2022

LAST DAY
MAY 21, 2023

SCHOOL HOURS
10:00AM - 12:45PM

TUITION
\$550/YEAR

Please inquire with your teachers for textbook costs and requirements. Monthly pizza days are \$3/slice. All students are encouraged to bring their own water bottles.

STGREGORYSATURDAYSCHOOL@GMAIL.COM
626.660.9443
2215 E COLORADO BLVD
PASADENA, CA 91107

Հոգեհանգիստ - Requiem

- Հոգեհանգստեան պաշտօն կը խնդրուի **Ներսէս Պերպերեանի եւ Ռօզի Պերպերեանի** հոգիներուն համար ինչպէս նաեւ բոլոր **Պերպերեան, Տէրերմենեան եւ Գնաճեան** ընտանիքներու հին եւ նոր ննջեցեալներու հոգիներուն համար: Խնդրողներն են՝ Տիկին Անահիտ Պերպերեան եւ դուստրը՝ Ճուլի Պերպերեան:
- A requiem in memory of **Nerses Berberian and Rozi Berberian** and also all **Berberian, Dekermenjian and Knajian** families old and new deceased members, is requested by Mrs. Anahid Berberian and daughter Julie Berberian.

Տէր Ողորմիա

Տէր ողորմիա կը խնդրուի Անահիտ Պերպերեանի առողջութեան համար:

Պատարագիչի Ծածուկ Աղօթքները Պատարագի Ընթացքին

Քու Միածին Որդիդ պատուէր տուա մեզի նոյնը ընելու միշտ ի յիշատակ իրեն. եւ մեր մարդկային բնութեան հետ հասարակաց ունեցած իր մարմնով իջնելով մահուան ստորնագոյն վայրը, եւ ուժգնօրէն խորտակելով դժոխքի դռներուն կապանքները՝ քեզ ճանչցուց մեզի որպէս միակ ճշմարիտ Աստուած, դուն որ Աստուածն ես ողջերուն եւ մեռելներուն:

Եւ հիմա մենք եւս, ով Տէր, ըստ այդ պատուէրին կը մատուցանենք քու Միածին Որդիդ փրկական Մարմինին եւ Արիւնին խորհուրդը, կը յիշենք մեզի համար իր կրած փրկագործ չարչարանքը, կենսատու խաչելութիւնը, երեքօրեայ թաղումը, երանելի յարութիւնը, աստուածանման համբարձումը, քու աջ կողմդ նստիլը, ով Հայր, եւ իր ահաւոր եւ փառաւորեալ երկրորդ գալուստը կը դաւանինք եւ կ'օրհնենք:

Պատարագիչին ծածուկ աղօթքը՝ Ս. Պատարագի գիրքէն

*****

Celebrant's Private Prayer of the Divine Liturgy

And Your only begotten beneficent Son gave us the commandment that we should always do this in remembrance of Him. And descending into the lower regions of death in the body which He took of our kinship, and mightily breaking asunder the bolts of hell, He made You known to us as the only true God, the God of the living and of the dead.

And now, O Lord, in accordance with this commandment, bringing forth the saving mystery of the body and blood of Your Only begotten, we remember His redemptive sufferings for us, His life-giving crucifixion, His burial for three days, His blessed resurrection, His divine ascension and His enthronement at Your right hand, O Father; His awesome and glorious second coming, we confess and praise.

A private Divine Liturgy prayer of the celebrant

Who I am in Christ – Part Two

I am Chosen

But you are a chosen race, a royal priesthood, a holy nation, God's own people, that you may declare the wonderful deeds of him who called you out of darkness into his marvelous light. Once you were no people, but now you are God's people; once you had not received mercy, but now you have received mercy. (1 Peter 2:9-10)

Since I have been hand picked by God, I know my salvation is not accidental; God intended it for me, even though I don't deserve it.

I am Accepted

Welcome one another, therefore, as Christ has welcomed you. (Romans 15:7) ...He chose us in him before the foundation of the world, that we should be holy and blameless before him. He destined us in love to be his sons through Christ, according to the purpose of his will, to the praise of his glorious grace which he freely bestowed on us in the Beloved. (Ephesians 1:4-6) Once you were no people but now you are God's people; once you had not received mercy but now you have received mercy. (1 Peter 2:10)

Because of Christ I am not an outsider or one who feels rejected by God. Instead, I have been welcomed by God as one of His own.

I am Saved

He has delivered us from the dominion of darkness and transferred us to the kingdom of his beloved Son, in whom we have redemption, the forgiveness of sins. (Colossians 1:13) God knows his love for us in that while we were yet sinners, Christ died for us. Since, therefore, we are now justified by His blood, much more shall we be saved by him from the wrath of God. For while we were enemies, we were reconciled to God by the death of his Son, much more now that we are reconciled, shall we be saved by his life. (Romans 5:8-10)

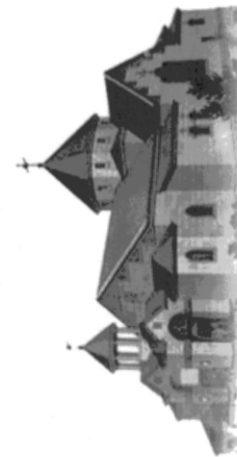
Because of Christ, I've been saved from God's just anger, sin, myself and from death.

I am Alive

You also must consider yourselves dead to sin and alive to God in Christ Jesus. (Romans 6:11)

But if Christ is in you, although your bodies are dead because of sin, your spirits are alive because of righteousness. If the Spirit of him who raised Jesus from the dead lives in you, he who raised Christ Jesus from the dead will give life to your mortal bodies also, through his Spirit which lives in you. (Romans 8:9-11) But God, who is rich in mercy, out of the great love with which he loved us, even when we were dead through our trespasses, made us alive together with Christ. (Ephesians 2:4-5)

Because of Christ, I have received new life from God, new meaning and purpose for my life and I'm no longer a slave to sin

**ST. GREGORY ARMENIAN
CHURCH PASADENA**

2215 E. Colorado Blvd. Pasadena, CA 91107

Fr. Sarkis Petoyan
Pastor

WE ARE ON FACEBOOK

Please follow, visit, like, and share us on Facebook and get the latest news of activities at St. Gregory Armenian Church, Pasadena, CA.

Our Facebook address is: **St Gregory Pasadena**

Please forward us your name and email address to:
stgregoryarmenianchurch@yahoo.com in order to update our contact list

CHRISTMAS OFFERINGS:

St. Gregory Parish is grateful to receive
Youghakin Donations from the following faithful:

Aghavnie Achekian	Abraham & Mary Aghoian
Aram Alrayes	Vahe & Mary Atchabahian
Bob Barsam	Harold & Kathy Bazarian
Margaret Bedevian	Ray & Anahid Bedian
Panos Belian	Mihran & Helen Boldy
Zaven Buickians	Maral Darakjian
Sarkis & Hasmik Enfiedjian	Emirhanian Howard
Anouch Farjo	Armen & Linda Gourdikian
Marina Guevrekian	Nadya Gustafson
Mgirdic & Veron Govjian	Osanna Haghverdian
Klarisse Hanna	Marguerite Hougasian
Virginia Hougasian	Ted & Lucine Iskenderian
Khatchig & Rosemary Janoyan	Vicken & Talin Kedjidjian
Sarkis & Silva khatchiguian	Shant & Amy Keroghlian
Armen & Elizabeth Keshishian	Khajag & Arpy Konialian
Araksi Kouragian	Sarkis & Serpouhie Kurkdjian
Jean Manoogian	Brian Melkesian
Kathleen Meymarian	Joan Meymarian
David & Margaret Mgrublian	Knarig Moukhtarian
Alice Panosian	Torkom & Ruth Postajian
Betty Shatafian	Harutiun Surmenian
Elise Tashjian	Avedis & Rahel Titizian
Alice Toukdarian	Jacob & Tamar Tujian
Isabelle Warner	

Աստուածայայտնութիւն

Աստուածայայտնութեան տօնը նախապէս իր մէջ կը բովանդակէր կարգ մը տնօրինական յիշատակներ, ըստ պատմութեան Աւետարանի նախ Աւետումը, որ Գարրիէլ հրեշտակապետի միջոցաւ եղաւ Ս. Կոչսին. յետոյ բուն Ծննդեան եղելութեան յիշատակը, յարակցութեամբ հրեշտակաց երկնային փառաբանութեան, հովիւներու երկրպագութեան, մոզերու գալստեան, թլփատութեան եւ անուանակոչութեան, քառասնօրեայ ի Տաճար ընծայման, Եգիպտոս փախուստին եւ վերադարձին, ի Յորդանան մկրտութեան, անապատի մէջ փորձութեան եւ Յովհաննէս Մկրտիչէ վկայուելու իրողութեանց յիշատակութեան: Տօներու այս բոլորին, կամ, թերեւս անելի յստակաբանութեան՝ տօնախմբութեան հանդիսատրութիւնը տեղի կ'ունենար իննօրեայ շրջանի մէջ, Յունուար 5էն մինչեւ 13: Անոնց մէջ ակներևօրէն ամենէն նշանաւորներն էին Ծնունդը եւ Մկրտութիւնը, մանաւանդ վերջինը, եւ երկուքը միասնաբար կը կոչուէին նաեւ Աստուածայայտնութիւն, անոնց բուն տօնակատարութեան օրն էր յստակաբար Յունուար 6ը, ինչ օր որ ալ ըլլար ան: Որոշ է սակայն անելի կանոխ ժամանակներու մէջ, այսինքն մինչեւ Բ. դարու կեսերը Մկրտութիւնն է որ Աստուածայայտնութիւն անուան ներքեւ գերակշիռ կը ճանչցուէր քան Ծնունդը: Չորրորդ դարու վերջին է որ Արեւմուտքի մէջ հարկ զգացուեցաւ, Ծնունդի տօնը բաժնելով Աստուածայայտնութենէն՝ տօնախմբել Դեկտեմբեր 25ին, աչդ օրերուն կատարուած հետքանոսական մեծ տօնէն հեռու պահելու համար քրիստոնէակաները: Այսպէս բոլոր եկեղեցիները տակաւ առ տակաւ յարեցան Ծնունդը Դեկտեմբեր 25ին տօնելու, բացի մեր Եկեղեցիէն, որ չ'ուզեց բաժնուիլ հնագույն կանոնէն:

The Nativity and Theophany of Our Lord Jesus Christ

During the first centuries of Christianity, the night before every feast, a vigil was kept. In the evening the faithful assembled in the place or church where the feast was to be celebrated and prepared them by saying prayers, chanting Psalms and reading Holy Scripture. In addition, incorporated into the vigil on the eves of major feasts the church celebrated the “*Jrakalooys*”. This practice of “*Jrakalooys*” is now reserved only to the eves of Nativity and Easter, and has been extended to distributing candles to all the faithful who, in earlier times, presumably carried them in procession around the church during the great processional of the Divine Liturgy. Today, during the evening services of Christmas in the Armenian Church, and on into the Divine Liturgy of that night, the churches are brightly lit with candles and vigil lights, celebrating to the faithful who hold them in awe of this great happening. It was and is still a tradition for the faithful to carry these lighted candles home and to keep them lit during the celebration of the birth and baptism of our Lord.

The Feast of Theophany (Asdvadzahaydnootyoon), meaning the “revelation of God” or God revealing Himself to mankind, is one of the five great tabernacle (Daghavar) feasts of the Armenian Church and it is always celebrated on January 6. This feast combines the celebration of the birth, baptism and manifestation of Our Lord Jesus Christ. The Feast of Theophany is an eight-day celebration from January 6 to 13.